

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) det inledande stycket i 22 § 1 mom., 22 § 1 mom. 3 punkten, 22 § 2 och 5 mom., 23 § 1 mom. samt rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., av dem det inledande stycket i 22 § 1 mom. sådant det lyder i lag 72/2016, 22 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1149/2020 och 22 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1166/2007, samt

fogas till 22 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 72/2016 och 1149/2020, nya 4 och 5 punkter, till 29 § ett nytt 1 mom., varvid det ändrade 1 mom. och det nuvarande 2 mom. blir 2 och 3 mom., samt till lagen en ny 108 a § som följer:

22 §

Rätt till arbetspensionsrehabilitering

En företagare som inte har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension har rätt att få yrkesinriktad rehabilitering, om

3) företagaren inte har rätt till rehabilitering med stöd av bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfalls- eller trafikförsäkring,

4) företagaren har andra arbetsförtjänster som är försäkrade enligt arbetspensionslagarna än sådana som betalats på basis av anställningsförhållanden som avses i 4 § 2 mom. 2—4 punkten i pensionslagen för den offentliga sektorn under de 36 kalendermånader som omedelbart föregått den månad då rehabiliteringsansökan blivit anhängig eller företagaren under denna tid eller en del av den har vårdat sitt barn, på basis av vilken föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), stöd för hemvård enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) eller motsvarande stöd för hemvård av barn enligt Ålands landskapslagstiftning har betalats, eller företagaren för pensionsanstalten lägger fram en tillräcklig utredning om att han eller hon förhindrats från förvärsarbete på grund av vården av sitt barn, om förmånen inte har betalats under denna tid, även om han eller hon kunde ha varit berättigad till förmånen, och

5) rehabiliteringen är ändamålsenlig för att förhindra företagarens arbetsoförmåga eller förbättra arbets- och förvärvsförmågan.

När rehabiliteringens ändamålsenlighet bedöms beaktas företagarens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning samt huruvida den yrkesinriktade rehabilitering som söks sannolikt leder till att företagaren fortsätter i arbete som är lämpligt med tanke på hans eller hennes hälsotillstånd eller återgår till arbete. När ändamålsenligheten bedöms beaktas dessutom huruvida den yrkesinriktade rehabiliteringen uppskjuter företagarens pensionering.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på rehabilitering av en företagare som är arbetsoförmögen på det sätt som avses i 32 § 1 mom. I dessa fall fastställs de inkomster som avses i 1 mom. 2 punkten på samma sätt som inkomsterna för återstående tid i företagarens invalidpension och uppfyllandet av det villkor som avses i 1 mom. 4 punkten granskas för de 36 månader som omedelbart föregick den månad då arbetsoförmågan började.

23 §

Yrkesinriktad rehabilitering och rehabiliteringsplan

Med yrkesinriktad rehabilitering avses arbetsprövning, arbetsträning, utbildning som leder till arbete eller yrke och stöd för inledande av eller fortsatt näringsverksamhet. Företagaren ersätts för de behövliga och nödvändiga kostnader som den yrkesinriktade rehabiliteringen medför.

29 §

Avbrytande och indragning av rehabiliteringspenning eller av invalidpensionstagares rehabiliteringstillägg

Om den yrkesinriktade rehabiliteringen avbryts för mer än 30 kalenderdagar på grund av sjukdom hos mottagaren av rehabiliteringsförmånen eller av någon annan orsak som inte beror på honom eller henne eller om mottagaren av rehabiliteringsförmånen avbryter den yrkesinriktade rehabiliteringen av någon annan giltig orsak, kan utbetalningen av rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget avbrytas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken rehabiliteringen avbrutits.

Rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget kan dras in, om mottagaren utan giltig orsak vägrar delta i yrkesinriktad rehabilitering eller avbryter sådan rehabilitering.

8 kap.

Utbetalning av pension, dröjsmålsförhöjning och återkrav

108 a §

Återkrav av rehabiliteringspenning som Folkpensionsanstalten beviljat retroaktivt

Om en företagare retroaktivt beviljas rehabiliteringspenning på grundval av yrkesinriktad rehabilitering enligt 6 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner för samma tid som den för vilken företagaren har fått rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg enligt denna lag, har pensionsanstalten rätt att av Folkpensionsanstalten återkräva den rehabiliteringspenning som Folkpensionsanstalten betalar retroaktivt till den del den motsvarar beloppet av den rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutna rehabiliteringstillägg som har betalats för samma tid. Rätt till återkrav föreligger dock inte, om den rehabiliteringsförmån som arbetspensionsanstalten betalat dras av från den rehabiliteringspenning som Folkpensionsanstalten betalar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

Denna lag tillämpas på rehabiliteringsansökningar som blir anhängiga efter ikraftträdandet av lagen.

Uppfyllandet av villkoret i 22 § 1 mom. 4 punkten i denna lag granskas för tiden före den 1 januari 2019 i fråga om alla de kalenderår, i vilka ingår kalendermånader som hör till den tidsperiod på 36 kalendermånader som avses i 22 § 5 mom. i denna lag.

Helsingfors den 9 december 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen